

Duitse minderheden en de verdrevenen-kwestie nu

Duitse minderheden tussen Oost en West

Achtergrond - 17 juli 2012 - Auteur: Erwin Vervloed

Het heeft meerdere decennia geduurd voordat in Duitsland plaats was voor de verhalen van de *Vertriebenen*. Vanaf de jaren tachtig werd het taboe op dit deel van de Duitse geschiedenis langzaam doorbroken. Ook nu nog speelt de verdrevenen-kwestie een rol in de verhouding van Duitsland met zijn Oost-Europese burens

Tot in de jaren tachtig werd in de geschiedschrijving alleen gesproken van een succesvol verlopen integratie van de *Heimatvertriebenen*. Op materieel gebied klopte dat. De nieuwe bewoners klommen op uit hun enorme armoede en hielpen mee aan de totstandkoming van het naoorlogse *Wirtschaftswunder*. Cultureel betekende hun komst in veel dorpen en steden echter een langdurig en zwaar aanpassingsproces, zowel van de kant van de verdrevenen als van de oorspronkelijke bevolking.

Bund der Vertriebenen

Tot op de dag van vandaag speelt de verdrevenen-kwestie een rol in de verhouding van Duitsland met zijn Oost-Europese burens. Verschillende incidenten rond de verdrevenen – die gaan om bijvoorbeeld monumenten, herinneringscentra of financiële compensaties – zorgden ook de afgelopen jaren nog voor spanning tussen Duitsland, Polen en Tsjechië. De verdrevenen en hun nakomelingen hebben invloed op de Duitse politiek. Ze hebben traditioneel altijd een sterke lobby gehad in de CDU en de Beierse CSU. In 1957 verenigden zij zich in de Bund der Vertriebenen (BdV). Erika Steinbach is sinds 1998 de voorzitter van de BdV. Haar rol is controversieel. De BdV werd meer dan eens beschuldigd van revanchistische politiek.

Door eerst het lange zwijgen en daarna de controverses rond om de Bund der Vertriebenen was er niet veel aandacht voor het verlies van de Duitse cultuur in het Oosten van Europa. Typische dialecten, recepten, dansen en liederen van Duitse minderheden als Donauzwaben, Zevenburger Saksen en Sudeten-Duitsers leven tegenwoordig bijna alleen nog voort op 'Heimatdagen', festivals en bij families thuis.

Meer rechten

De Duitse bevolking die nog verspreid leeft over Midden- en Oost-Europa heeft sinds de politieke omwentelingen na 1989 over het algemeen een betere positie en meer rechten gekregen dan in de decennia na de Tweede Wereldoorlog. Hoe klein de gemeenschappen vaak ook zijn, elke minderheid heeft wel een eigen school, krant, buurthuis of sportclub. In Kroatië heeft de Duitse bevolking zelfs een eigen vertegenwoordiging in het parlement. Dat neemt niet weg dat veel Duitse gemeenschappen steeds kleiner worden en oude tradities steeds meer in verdrukking raken.

Erwin Vervloed volgt de tweejarige master [Ost-West-Studien](#) in Regensburg. In 2010 maakte hij deel uit van de redactie van Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3185/duitse-minderheden-en-de-verdrevenen-kwestie-nu>